

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับ “ทัศนะของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยาน ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ.2546 กรณีศึกษา กองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5” สุ่มความคิดเห็นจากกลุ่มประชากรเป้าหมายที่เป็น เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 (จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง ลำพูนแพร่ รวม 5 จังหวัด) จำนวน 178 คน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระบบการคุ้มครองพยาน ทัศนะของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการปฏิบัติงานให้ความคุ้มครองความปลอดภัยแก่พยาน ปัญหา อุปสรรคของการประสานงานการให้ความคุ้มครองพยาน ระหว่างสำนักงานคุ้มครองพยาน กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กับสถานีตำรวจในสังกัดของกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 ตลอดจนแนวทางที่เหมาะสมในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานร่วมกัน โดยเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์เชิงลึก สำหรับการเก็บข้อมูล แบ่งออกเป็น กลุ่มเป้าหมายที่เป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานในคดีอาญา สำหรับการสัมภาษณ์เป็นแบบมีโครงสร้าง โดยการสัมภาษณ์ข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิในกองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดระดับผู้บังคับการลงมาโดยตรง สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ผู้ศึกษาใช้ค่าร้อยละ (Percentage) ในคำถามแต่ละข้อและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการวิเคราะห์ข้อมูลในแบบสอบถาม โดยผลการศึกษารูปได้ดังนี้

ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่แล้ว เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 41-50 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรี ตำแหน่งและระดับต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตร โดยส่วนใหญ่หน่วยงานที่สังกัดคือกองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดเชียงใหม่ ระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน ตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป มีประสบการณ์ทำงานด้าน การสืบสวนสอบสวน หรือป้องกันปราบปราม มีระยะเวลาตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป และเจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 กลุ่มตัวอย่างทุกคน ทราบว่ามี พ.ร.บ. คุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 ซึ่งเป็นกฎหมายที่รองรับสิทธิของบุคคลซึ่งเป็นพยานในคดีอาญา ให้ได้รับการคุ้มครองความปลอดภัย ซึ่ง จากการทดสอบความรู้ ความเข้าใจ ของกลุ่มตัวอย่างพบว่า ส่วนใหญ่ กลุ่มประชากรมีระดับความรู้ความเข้าใจสูงเกี่ยวกับการคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ.2546 สำหรับทัศนะของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีต่อการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ.2546 จากการศึกษาพบว่า ในภาพรวมของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดของกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 ที่มีต่อการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ.2546

มีทัศนคติต่อการปฏิบัติงานอยู่ในเชิงเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการคุ้มครองสิทธิของพยาน ด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ด้านการประสานงานการให้ความคุ้มครองพยานภาพรวม ทั้ง 3 ด้าน ส่วนใหญ่แล้ว มีทัศนคติต่อการปฏิบัติงาน อยู่ในเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก สำหรับทัศนะของเจ้าหน้าที่ตำรวจต่อปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานคุ้มครองพยาน พบว่า ปัญหาอุปสรรค วิธีการคุ้มครองความปลอดภัยแก่พยาน ยังไม่มีขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน รวมทั้งมาตรฐานการคุ้มครองพยานของหน่วยงาน เจ้าหน้าที่ตำรวจยังขาดทักษะ ความรู้ทางด้านการคุ้มครองพยาน ค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองพยานของพยาน และเจ้าหน้าที่ที่คุ้มครองความปลอดภัย ไม่เพียงพอและไม่เหมาะสมกับค่าครองชีพที่สูงขึ้นในสถานการณ์ปัจจุบัน ขาดการติดตาม ประเมินผลการคุ้มครองพยาน

ข้อเสนอแนะ ควรมีการจัดทำคู่มือแนวทางการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการคุ้มครองพยาน การจัดฝึกอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ ทักษะ จิตวิทยา การคุ้มครองพยาน กฎหมายที่เกี่ยวข้อง การปรับปรุงอัตราค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองพยานให้เหมาะสมการจัดตั้ง กองกำลัง ที่จะป็นหน่วยงานปฏิบัติการกิจคุ้มครองพยานโดยตรง เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและเกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน การแต่งตั้งคณะกรรมการประสานงานคุ้มครองพยานร่วมกัน ระหว่างสำนักงานคุ้มครองพยานกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อกำกับ ติดตามและประเมินผล การปฏิบัติงานคุ้มครองพยาน และการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองพยาน ให้ประชาชนทั่วไปได้รับทราบเกี่ยวกับสิทธิในการมาเป็นพยานในคดีอาญาโดยทั่วกัน